

□ J.-A.-D. INGRES □

DOOR J. F. VAN DEENE.

DE werken van Jean-Auguste-Dominique Ingres (1780—1867), behooren tot de edelste uitingen van den franschen geest. Zij vertoonen een volmaaktheid, een lieflijkheid, een gratie, een schier onbegrensde fantasie en daarbij een zin en eerbied voor de werkelijkheid, een waardige en nobele menselijkheid, en een zorgzame aandacht en liefde in de uitvoering, alles kostelijke eigenschappen, die ons verbazen doen ze in één mensch vereenigd te zien. Zijn leven was geheel der kunst toegewijd, hij leefde in een afzonderlijke wereld, en dat dit in de menschenmaatschappij mogelijk is heeft hij bewezen, maar mag op zich zelf een groot wonder heeten. Hij hoorde tot die groote uitzonderingen wier waarde door de tijdgenooten geschat wordt, en ook, en zelfs bij hem ging dit niet zoo in eens maar. Daar was om te beginnen een kunst- en prachtlievend Frankrijk met een lange en groote traditie op het gebied der kunsten, daar was voorts een degelijke en langjarige scholing die den jongen kunstenaar binnen het kader van het officiële kunstwezen deed vallen. Dan een energiek, volhardend, zelfbewust, zelfs eenigszins heerschzuchtig persoonlijk karakter, het lot, dat hem machtige vrienden en beschermers toevoerde, en last not least een lang leven, dit alles waren omstandigheden, die het hem mogelijk maakten zich te handhaven en ten slotte de overwinning te behalen. Zelden is een groot kunstenaar zoo geëerd, tijdens zijn leven, als hij. Zelden ook is een kunstenaar zoo hardnekkig bestreden, verguisd, en in zijn eer getast. Men zou kunnen zeggen, dat zelfs na zijn dood de strijd tusschen voor- en tegenstanders is voortgezet, en ook nu nog gaat er te Parijs geen Salon voorbij of zijn naam komt in het geding. Van deze merkwaardige persoonlijkheid zullen wij iets vertellen, want voor een overzicht van zijn lange leven en werken, ontbreekt ons hier, zooals van zelf spreekt, de ruimte.

Ingres werd geboren te Montauban, hoofdstad van het Departement Tarn-et-Garonne, niet ver van Toulouse, van welke plaats zijn vader geboortig was. Deze vader was eveneens een kunstenaar, niet zonder beteekenis. Hij had zich in 1775 te Montauban gevestigd, en voerde voor de notabelen dier stad allerhande soort werken uit. Hij was een bekwaam miniaturist (een zijner miniaturen bevindt zich in het Louvre-museum), voorts vervaardigde hij kerkschilderijen, tuinbeelden in den stijl van dien tijd, binnendecoraties, gaf lessen, en oefende zelfs het beroep van architect uit. Vermelden wij als een eigenaardige bijzonderheid, dat van zijn hand is de fraaie binnenarchitectuur van het huis te Mon-